Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul central (judecător I. Rusu)
Dosarul nr. 3a-66/23 (Nr. 2-22128986-03-3a-21062023)

CURTEA DE APEL BĂLȚI
Colegiul Civil și de Contencios administrativ
D E C I Z I E

19 martie 2024 mun. Bălți

În componența:
Președintele ședinței, judecător Elena Grumeza
Judecătorii Dumitru Corolevschi, Natalia Chircu
Grefier Cristina Țurcanu

examinând, în ședință publică, apelul declarat de Primăria s. Moara de Piatră, Primar Valentina Bejenaru, împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 15 martie 2023 adoptată în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Copacinschi Grigore către Primăria s. Moara de Piatră și primarul Valentina Bejenaru privind constatarea îngrădirii accesului la informație și obligarea la furnizarea informației,-

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 30 august 2022 Copacinschi Grigore a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei s.Moara de Piatră,r-nul Drochia, Primar Bejenaru Valentina, prin care a solicitat:

- constatarea încălcării de către Primăria s. Moara de Piatră, raionul Drochia a prevederilor Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație;
- de a obliga Primăria s. Moara de Piatră, raionul Drochia să-i elibereze informația solicitată prin cererea nr.108 din 14.07.2022.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 14.07.2022 în calitate de ales local în conformitate cu prevederile Legii privind accesul la informație și Legii privind statutul alesului local, a înaintat către Primăria s.Moara de Piatră, r. Drochia o cerere prin care a solicitat eliberarea unei informații în scris în care să fie indicată perioada în care proprietarul titular Baroncea Olga și-au înstrăinat terenurile agricole proprietate privată, fiind indicate nr.cadastrale ale terenurilor.

La data de 05.08.2022 furnizorul de informații cu încălcarea termenelor i-a expediat în adresa reclamantului răspunsul nr.103 prin care a refuzat eliberarea informației solicitate pe motiv că aceasta conține date cu caracter personal.

Consideră acțiunile furnizorului de informație ca fiind ilegale și nejustificate, fiind contrare prevederilor legale și un pretext formal de a nu elibera informația solicitată în acest sens invocând prevederile art. 65, 66, 67 Codul funciar.

Astfel, autoritățile publice locale dețin cu certitudine informația referitor la regimul juridic al terenurilor, atribuirea lor deținătorilor de terenuri și starea acestora. Faptul dat

reiese și din răspunsul nr.103 din 05.08.2022, ori prin aceasta furnizorul de informație nu invocă lipsa la dispoziția sa a informației solicitate, dar faptul că precum acesta conține date cu caracter personal.

Remarcă că Autoritățile publice locale sunt conectate și au acces la baza de date a ÎS„Agenția Servicii Publice" Cadastru având la dispoziție informația cu datele referitor la tranzacțiile cu terenurile din teritoriu și drepturile deținătorilor de terenuri.

În răspunsul nr.103 din 05.08.2022 furnizorul de informație nu a invocat și nu a demonstrat că restricția impusă este necesară într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei sau protecției securității naționale.

Afirmă că refuzul furnizorului de informație în cazul dat este unul absurd, ori furnizarea și dezvăluirea unor cifre (data, luna, anul) nici într-un mod nu poate constitui o violare a vieții private, intime și familiei sau prejudicia într-un mod sau altul drepturile și interesele unei persoane sau prezenta un pericol pentru securitatea statului.

Menționează și recomandările p.13 Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție RM nr.1 din 02.04.2007 cu privire la examinarea cauzelor privind accesul la informațiile oficiale - „informația ce se refera strict la datele de identificare ale persoanei nu constituie informație confidențială, fiind pasibilă de a fi divulgata„.

Consideră că prin acțiunile furnizorului de informații în cazul dat sunt impuse bariere nejustificate în calea accesului la informație, prin care se încalcă de facto dreptul la libera exprimare, în special, prevederile art.10 Convenția Europeană pentru drepturile omului și art.34 Constituția RM, care prevăd expres că dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de acces public nu poate fi îngrădit, art.19 al Declarației Universale a Drepturilor Omului adoptată de Adunarea Generală ONU la 10.09.1948 care garantează dreptul la libertatea opiniilor și exprimării, acest drept incluzând libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și Legii privind accesul la informații,

În drept își întemeiază acțiunea pe prevederile Codului administrativ, art.art.8, 10, 11, 15 Codul civil, Legea privind accesul la informație, DUDO, art.34 al Constituției.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 15 martie 2023 s-a admis parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de Copacinschi Grigore-consilier local împotriva Primăriei s.Moara de Piatră, r-nul Drochia, Primar Bejenaru Valentina privind constatarea îngrădirii accesului la informație exprimată prin nefurnizarea informației și obligarea furnizării informației solicitate și s-a dispus:

*Se constată îngrădirea accesului la informație admisă Primăria s.Moara de Piatră, r-nul Drochia, Primar Bejenaru Valentina în privința lui Copacinschi Grigore-consilier local exprimată prin nefurnizarea informației la cererea nr.108 din data de 14.07.2022 cu privire la eliberarea informației în care să fie indicată perioada (data, luna, anul) la care proprietara titulară Baroncea Olga a înstrăinat următoarele loturi de teren: nr.cadastral-*****(arabil),nr.cadastral-*****(arabil),nr.cadastral *****(livadă),nr.cadastral-*****(arabil).*

*Se obligă Primăria s.Moara de Piatră, r-nul Drochia, Primar Bejenaru Valentina să-i furnizeze lui Copacinschi Grigore-consilier local informația parțial solicitată în cererea nr. 108 din data de 14.07.2022 informație în care să fie indicate date din cadastrul funciar privind perioadele de timp înstrăinării loturilor de teren arabil cu numerele cadastrale: - nr.cadastral - ***** (arabil), nr.cadastral - ***** (arabil), nr.cadastral ***** (livadă), nr.cadastral - ***** (arabil), ținând cont de limitările stabilite prin prevederile legale, excepție fiind numerele de identificare sau elementele specifice identității subiecților.*

Solicitările apelantului și termenul de declarare a apelului:

La 12 aprilie 2023 Primăria s. Moara de Piatră, reprezentată de Primarul Valentina Bejenaru, a contestat hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central din 15 martie 2023 în ordine de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea soluției instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

La 20 iunie 2023 copia hotărârii integrale a fost comunicată apelantului iar la 18 iulie 2023 a fost depusă cererea de apel motivată.

Conform art. 231 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art.232 alin.(1), (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termenul de 30 zile de la data notificării hotărârii motivate.

Astfel, se reține că apelantul a declarat apel împotriva hotărârii judecătoriei Drochia, sediul central din 15 martie 2023, cu respectarea termenului de 30 zile prevăzut de art. 232 Codul administrativ, totodată a fost respectat și termenul depunerii cererii de apel motivate.

Argumentele părților:

Poziția apelantului:

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că intimatul Copacinschi Grigore a solicitat Primăriei satului Moara de Piatră eliberarea unei informații cu caracter privat, fără a justifica scopul prelucrării informației. Informația solicitată a fi furnizată nu este atribuită la informație oficială, care ar justifica temeinicia pretențiilor reclamantului. Intimatul Copacinschi Gheorghe nu este parte a raportului de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole. Mai mult decât atât Baroncea Olga nu a înstrăinat bunurile sale autorității publice, astfel încât această informație să poarte un caracter public. Furnizorul de informație nu poate elibera unei persoane terțe raportului contractual, date privind înstrăinarea unor bunuri imobile, proprietate privată, fără consimțământului subiectului datelor cu caracter personal.

Poziția intimatului:

La 13 noiembrie 2023 de către Copacinschi Grigore a fost prezentată referință asupra cererii de apel solicitând respingerea acesteia în acest sens reiterând argumentele invocate în cererea de chemare în judecată.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În cadrul ședinței instanței de apel apelanta Primăria s. Moara de Piatră, r-nul Drochia, prin intermediul reprezentantei acesteia primarul Bejenaru Valentina, a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 15.03.2023, cu pronunțarea unei decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată. Suplimentar menționând că Primăria s. Moara de Piatră nu dispune de careva informație cu privire la contractele de vânzare-cumpărare a persoanelor fizice, ultimele nefiind obligate să prezinte contractele primăriei. În răspunsul oferit intimatului s-a referit doar la protecția datelor cu caracter personal însă un alt motiv al refuzului este și faptul că Primăria s. Moara de Piatră nu dispune de informația pe care o solicită intimatul Copacinschi Grigore, contractele fiind înregistrate la notar, o astfel de informație o deține și organul cadastral. În atribuțiile Primăriei intră doar înregistrarea contractelor de arendă și autentificarea procurilor.

În ședința de judecată nu s-a prezentat intimatul Copacinschi Grigore, care însă prin cererea din 13.11.2023 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

În ședința de judecată nu s-a prezentat terțul Baroncea Olga nu a solicitat amânarea sau examinarea cauzei în lipsa acestora. Totodată prin intermediul primarului Bejenaru Valentina a fost transmisă o declarație prin care aceasta refuză ca datele ei cu caracter personal referitoare la bunuri să fie eliberate

Astfel, ținând cont că intimatul și terții au fost citați legal, Colegiul civil în temeiul art. 239 alin. (2) Codul administrativ, a dispus examinarea cauzei în absența acestora, or neprezentarea participanților la proces nu împiedică instanța de apel să decidă în privința apelului.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind poziția participanților la proces, studiind materialele dosarului, prin prisma pertinenții și admisibilității, în raport cu argumentele invocate, Completul judiciar al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți reține următoarele:

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii casează integral hotărârea primei instanței și emite o nouă decizie.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.231 alin. (2) Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Suplimentar, Colegiul specializat scoate în evidență că în conformitate cu prevederile art.219 Cod administrativ, (1) instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de

judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. (4) Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Materialul probatoriu administrat de instanța de fond, denotă următoarea stare de fapt.

La 14 iulie 2022 Copacinschi Grigore, în calitate de ales local, a înaintat către Primăria s. Moara de Piatră r. Drochia cererea nr. 108, prin care a solicitat eliberarea informației în care să fie indicată perioada (data, luna, anul) la care proprietarul titular Baroncea Olga a înstrăinat loturile de teren: nr.cadastral-*****(arabil),nr.cadastral-*****(arabil),nr.cadastral *****(livadă),nr.cadastral-*****(arabil). Informația a solicitat să fie furnizată în termen de 15 zile lucrătoare pe adresa de email: debit-garant2019@mail.ru. /f.d.7/

Potrivit art.14 alin.(1), (2) al Legii privind statutul alesului local, în exercitarea mandatului, alesul local poate adresa propuneri, observații și interpelări serviciilor publice desconcentrate ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, serviciilor publice locale, altor factori de decizie din unitatea administrativ-teritorială respectivă, precum și administrației agenților economici din teritoriu. Modul de exercitare a drepturilor menționate la alin.(1) al prezentului articol este stabilit de Regulamentul consiliului respectiv.

Articolul 15 alin.(1) al Legii privind statutul alesului local, serviciile publice desconcentrate ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, serviciile publice locale, alți factori de decizie din unitatea administrativ-teritorială respectivă, administrația agenților economici din teritoriu sînt obligați să examineze propunerile, observațiile sau interpelările alesului local în conformitate cu legislația.

Prin răspunsul nr. 103 din 05.08.2022 Primăria s. Moara de Piatră, raionul Drochia a comunicat solicitantului că dat fiind faptul că obiectul cererii constituie date cu caracter personal și cade sub incidența art.8 alin. (1) și (2) din legea privind accesul la informație ele urmează a fi procesate în temeiul art.5 alin. (1), (4) din legea privind protecția datelor cu caracter personal. /f.d.8/

Nefiind de acord cu răspunsul primit, la 30 august 2022 Copacinschi Grigore a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei s.Moara de Piatră, r-nul Drochia, Primar Bejenaru Valentina prin care a solicitat:

- constatarea încălcării de către Primăria s. Moara de Piatră, raionul Drochia a prevederilor Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație;
- de a obliga Primăria s. Moara de Piatră, raionul Drochia să-i elibereze informația solicitată prin cererea nr.108 din 14.07.2022. /f.d.4-5/

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 15.03.2023 acțiunea a fost admisă parțial, s-a constatat îngrădirea accesului la informație admisă Primăria s.Moara de Piatră, r-nul Drochia, Primar Bejenaru Valentina în privința lui Copacinschi Grigore-

consilier local exprimată prin nefurnizarea informației la cererea nr.108 din data de 14.07.2022 cu privire la eliberarea informației în care să fie indicată perioada (data, luna, anul) la care proprietara titulară Baroncea Olga a înstrăinat următoarele loturi de teren: nr.cadastral-*****(arabil),nr.cadastral-*****(arabil),nr.cadastral *****(livadă),nr.cadastral-*****(arabil).

S-a obligat Primăria s.Moara de Piatră, r-nul Drochia, Primar Bejenaru Valentina să-i furnizeze lui Copacinschi Grigore-consilier local informația parțial solicitată în cererea nr. 108 din data de 14.07.2022 informație în care să fie indicate date din cadastrul funciar privind perioadele de timp înstrăinării loturilor de teren arabil cu numerele cadastrale: - nr.cadastral - ***** (arabil), nr.cadastral - ***** (arabil), nr.cadastral ***** (livadă), nr.cadastral - ***** (arabil), ținând cont de limitările stabilite prin prevederile legale, excepție fiind numerele de identificare sau elementele specifice identității subiecților./f.d. 47, 51-56/

Totodată, în motivarea soluției de admitere în parte a acțiunii instanța de nivelul unu a argumentat că este întemeiată pretenția lui Copacinschi Grigore, consilier local privind recunoașterea încălcării dreptului de acces la informație. Instanța a reținut examinarea cererii petiționarului cu depășirea termenului imperativ stabilit de legiuitor, pârâții neprezentând proba contrarie, astfel, nerespectând cadrul legal în raport cu termenul și complexitatea examinării petiției înaintate de către petiționar, răspunsul oficial deși fiind adus la cunoștința destinatarului, instanța a constatat totodată caracterul incomplet și insuficient al răspunsului oferit reclamantului la cererea adresată, doar aparent fiind în cadrul legal. Nerespectarea termenului stabilit de lege indică și lipsa unei examinări complexe prezența lezării drepturilor, respectiv acțiunile pârâtului lezează drepturile solicitantului.

La 12 aprilie 2023 Primăria s. Moara de Piatră reprezentată de Primarul Valentina Bejenaru, a contestat hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central din 15 martie 2023 în ordine de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea soluției instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată. /f.d.60/ La 18 iulie 2023 de către Primăria s. Moara de Piatră a fost depusă cererea de apel motivată./f.d.70-77/

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2023 s-a atras în proces terțul Olga Boroncea domiciliată în s. Moara de Piatră, r. Drochia./f.d.100/

Pentru a se expune asupra temeinicei și legalității hotărârii contestate, Colegiul civil remarcă următoarele:

În cel dintâi rând, se reține ca instanța de nivelul unu a emis o hotărâre contradictorie, or, reținând în partea motivată a actului judecătoresc, faptul examinării cererii petiționarului cu depășirea termenului imperativ stabilit de legiuitor, în dispozitivul hotărârii adoptate, instanța nu a indicat constatarea încălcării admise privind termenul acordării răspunsului, dar s-a limitat la constarea îngrădirii accesului la informație exprimată prin nefurnizarea informației la cererea nr.108 și dispunerea obligării Primăriei s.Moara de Piatră, r-nul Drochia, Primar Bejenaru Valentina să-i

furnizeze lui Copacinschi Grigore-consilier local informația parțial solicitată în cererea nr. 108.

Într-un alt rând, hotărârea adoptată a fost contestată cu apel doar de Primăria s.Moara de Piatră, r-nul Drochia, dar nu și de Copacinschi Grigore, care în acțiunea sa a solicitat să se constate inclusiv încălcarea dreptului de a primi informația în termenii prevăzuți de Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, însă neobținând asemenea constatare prin actul judecătoresc de dispoziție, nu a contestat acesta.

În asemenea circumstanțe, Colegiul Civil, conducându-se de prevederile art. 373 al. (1) și (6) CPC va judeca apelul în limitele formulate de apelantul Primăria s.Moara de Piatră, r-nul Drochia, Primar Bejenaru Valentina, fără a crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât acea din hotărârea atacată cu apel.

După cum urmează, Colegiul Civil reține că prezentei spețe îi sunt aplicabile prevederile Codului administrativ și Legii privind accesul la informație.

Astfel că, potrivit art.17 Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20 din Codul administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.39 alin.(2) Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

La fel, art.189 alin.(1) Codul administrativ, prevede că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Raportând normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, Completul judiciar, reieșind din dispozițiile art.39 alin. (2), art.17 și art.189 alin.(1), (2) Cod administrativ, atestă că sesizarea instanței de judecată de către orice persoană care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere, implică existența obligatorie a două condiții, și anume existența vătămării unui drept subiectiv recunoscut de lege a reclamantului și vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

În sensul Legii indicate supra, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin acțiunea înaintată în judecată, în conținutul căreia urmează a fi arătată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art. art. 17, 39 și 189 Cod administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (actio popularis).

Conform art.195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169 - 171.

În conformitate cu art. 130 alin. 1-4 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.206 alin.1 lit. b) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).

Articolul 208 alin. (1),(3) Cod administrativ prevede că în cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art.21 alin.(1) Legea privind accesul la informație, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă. Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la: neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate.

În acest sens, Colegiul civil și de contencios administrativ deduce că în cazul dezacordului cu răspunsul furnizorului de informații, persoana interesată poate contesta acțiunile acestuia direct în instanța de contencios administrativ.

Articolul 23 alin.(2) din Legea nr.982-XIV privind accesul la informație prevede că sesizarea instanței de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească.

Din materialele cauzei rezultă că lui Copacinschi Grigore i-a fost expediat răspuns la cererea nr.108 din 14.07.2022 la 05.08.2022.

Acțiunea în contencios administrativ a fost înregistrată la oficiul poștal 30.08.2022, ceea ce denotă respectarea termenului de prescripție pentru înaintarea acțiunii în instanța de judecată.

Potrivit art.4 alin.(1) din Legea privind accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000, oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale.

Articolul 5 alin.(2) lit. a) din Legea privind accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000, furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt autoritățile publice centrale și locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească.

Articolul 6 alin.(1) din Legea privind accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000, arată că în sensul prezentei legi, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

În condițiile art.10 din Legea privind accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

Potrivit art.11 alin.(1) pct.(2)-(4) din Legea privind accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să garanteze liberul acces la informație, să respecte limitările accesului la informație, prevăzute de legislație, în scopul protejării informației confidențiale, vieții private a persoanei și securității naționale și să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.

Art.34 din Constituția Republicii Moldova prevede dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

În Hotărârea nr.19 din 22 iunie 2015 pentru interpretarea art.34 alin.(3) din Constituție (accesul la informație), în sensul identificării limitelor restrângerii unor drepturi de acces la informație, Curtea Constituțională a notat că dreptul la informație este dreptul de a solicita informații de la autoritățile și instituțiile publice. Acest drept comportă două aspecte: dreptul de a solicita și dreptul de a primi informații. Curtea Constituțională a menționat că orice autoritate și/sau instituție publică este obligată să ofere informațiile solicitate, atât timp cât nu există un motiv legitim de a refuza aceste solicitări.

La fel, Curtea Constituțională a mai notat că democrația se bazează pe consimțământul cetățenilor, iar consimțământul necesită o informare prealabilă a

cetățenilor cu privire la problemele de interes public, inclusiv în ceea ce ține de utilizarea banilor publici.

Instanța de apel subliniază că art.12 din Legea privind accesul la informație stipulează că informațiile oficiale vor fi puse la dispoziția solicitanților în baza unei cereri scrise sau verbale.

Potrivit art.16 alin.(1) din Legea privind accesul la informație, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

Completul judiciar remarcă faptul, că Copacinschi Grigore este subiect de sesizare în baza Legii cu privire la accesul la informație, având un drept constituțional de acces la informație, iar autoritățile statului posesoare a informației vizate, în baza legii dețin calitatea de furnizor al informației și au obligația de a asigura accesul solicitantului la informația solicitată în limitele stabilite de legislație.

Conform art.6/1 al Codului funciar, Terenurile, indiferent de destinație şi tipul de proprietate, precum şi drepturile asupra lor, sînt supuse înregistrării de stat în registrul bunurilor imobile al organului cadastral teritorial în modul stabilit de Legea cadastrului bunurilor imobile. Pentru înregistrarea de stat a sectorului de teren şi a dreptului asupra lui, la organul cadastral teritorial se prezintă documentele ce confirmă dreptul asupra lui, prevăzute la art.20 din prezentul cod.

Potrivit art.65-67 Codul funciar, Cadastrul funciar are menirea de a asigura autoritățile administrației publice locale, întreprinderile, instituțiile, organizațiile interesate şi cetățenii cu informații despre starea terenului în scopul organizării folosirii raționale şi protecției lui, reglementării relațiilor funciare, regimului proprietății funciare, fundamentării proporțiilor plăților funciare, aprecierii activității economice, efectuării altor măsuri legate de folosirea terenului. Cadastrul funciar conține un sistem de informații şi documente despre regimul juridic al terenurilor, despre atribuirea lor deținătorilor de terenuri, despre parametrii cantitativi şi calitativi şi despre valoarea economică a terenurilor. Cadastrul funciar este ținut de autoritățile administrației publice locale conform unui sistem unic pentru întreaga republică pe seama mijloacelor din bugetul de stat şi cel local. Modul de ținere a cadastrului funciar se stabileşte de legislație şi se asigură prin efectuarea cercetării şi prospecțiunii topografice, aerofotogeodezice, cartografice, pedologice, geobotanice, geomorfologice şi de altă natură, prin înregistrarea deținătorilor de teren, prin evidența şi aprecierea valorii terenului. Documentele principale ce se elaborează pentru cadastrul funciar general sînt: dosarul lucrărilor de hotărnicie, planurile, registrele şi fişele cadastrale. Coordonarea tehnică, controlul ținerii la zi a cadastrului funciar general sunt de competența autorității administrative centrale responsabile de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare şi monitoringului funciar.

Conform art.510 Codul civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndeşte la data înregistrării în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

Potrivit art.4 alin. (1), alin. (3) lit.a), (5/1) al Legii cadastrului bunurilor imobile, subiecți ai înregistrării sînt proprietarii de bunuri imobile şi alți titulari de drepturi patrimoniale. Sunt supuse înregistrării obligatorii în registrul bunurilor imobile: a) terenurile. În registrul bunurilor imobile, în cazurile prevăzute de lege, se notează drepturile, actele, faptele și raporturile juridice care au legătură cu bunurile imobile înregistrate în acest registru.

Conform art.5 alin. (2) ai aceiași Legi, Înregistrarea bunului imobil şi a drepturilor asupra lui se efectuează exclusiv de către organul cadastral teritorial în a cărui rază de activitate se află bunul imobil.

Totodată Colegiul civil reține că în ședința de judecată Primarul s. Moara de Piatră, r. Drochia Valentina Bejenaru a declarat că Primăria s. Moara de Piatră nu deține informația solicitată de către Copacinschi Grigore, or, primăria nu înregistrează contractele de vânzare-cumpărare a persoanelor fizice.

Astfel Colegiul civil constată că dreptul de proprietate asupra terenurilor se înregistrează obligatoriu în Registrul bunurilor imobile de către organul cadastral teritorial în a cărui rază de activitate se află bunul imobil, și anume organul cadastral teritorial este posesorul informației privind data, luna, anul când Baroncea Olga și-a înstrăinat terenurile agricole ce îi aparțineau cu drept de proprietate, or, legislatorul nu obligă proprietarii terenurilor să informeze autoritățile publice locale despre înstrăinarea terenurilor.

Cât privește argumentul reclamantului precum că autoritatea publică locală este conectată la baza de date a ÎS „Agenția Servicii Publice” Cadastru având la dispoziție datele referitor la tranzacțiile cu terenurile din teritoriu și drepturile deținătorilor de terenuri, Colegiul civil menționează că accesul la careva date din Registrul bunurilor imobile de către autoritatea publică locală nu presupune obligarea furnizării informației din Registrul respectiv, deoarece posesorul informației oficiale privind înstrăinarea loturilor de teren este anume organul cadastral care și este furnizorul informației și răspunde de veridicitatea și actualitatea acesteia.

Ce ține de conținutul răspunsului oferit, instanța reține că deși în acțiunea înaintată reclamantul și-a exprimat dezacordul cu acesta, reclamantul însă nu solicită anularea răspunsului, ci obligarea Primăriei s. Moara de Piatră, r. Drochia de a-i oferi informația solicitată, respectiv în situația în care apelantul nu dispun de informația solicitată, iar din prevederile legale sus citate se identifică indubitabil instituția publică în obligația căruia este gestionarea datelor privind drepturile asupra terenurilor (organul cadastral), instanța de apel conchide asupra respingerii pretenției privind obligarea Primăria s. Moara de Piatră, raionul Drochia să-i elibereze informația solicitată prin cererea nr.108 din 14.07.2022.

Respectiv în situația în care apelantul nu dețin informația solicitată, iar constatarea încălcării de către Primăria s. Moara de Piatră, raionul Drochia a prevederilor Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație /termenul furnizării răspunsului/ nu a fost constatat în dispozitivul hotărârii contestate, reclamantul necontestând hotărârea în latura dată, Colegiul civil conchide de a casa integral hotărârea instanței de fond și

emiterii unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Copacinschi Grigore către Primăria satului Moara de Piatră raionul Drochia, primar Valentina Bejenaru, privind constatarea încălcării dreptului la informației, obligarea furnizării informației, urmează a fi respinsă.

Conducându-se de prevederile art.240 alin.(1) lit. c) Cod administrativ, Colegiul civil și de contencios administrativ,-

d e c i d e:

Casează integral hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 15 martie 2023 pronunțată în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ formulată de Copacinschi Grigore către Primăria s. Moara de Piatră, r. Drochia, primar Valentina Bejenaru privind constatarea îngrădirii accesului la informație și obligarea Primăriei la eliberarea răspunsului la cerere, **cu emiterea unei noi decizii** după cum urmează:

Acțiunea în contencios administrativ formulată de Copacinschi Grigore către Primăria s. Moara de Piatră, primar Valentina Bejenaru privind constatarea îngrădirii accesului la informație și obligarea la furnizarea informației se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de justiție în termen de 2 luni de la pronunțarea deciziei motivate prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
Judecător: Elena Grumeza

Judecătorii: Dumitru Corolesvchi Natalia Chircu